

Romazelforganisaties in Vlaanderen

Partners in een integratieverhaal?

Joris Wauters

Dr. Joris Michielsen

Prof. Christiane Timmerman (promotor)



**Inburgering en
Integratie**

*Lunchseminarie CeMIS
Antwerpen, 12 juni 2014*

Over het onderzoek (1/5)

- Aanleiding
 - Belang van sociale netwerken
 - Belang van sleutelfiguren (\approx RZO's)
- Hypothese
 - RZO's kunnen een gunstige context scheppen voor de ontwikkeling en uitwisseling van **sociaal kapitaal**
 - RZO's kunnen een rol spelen bij processen van **integratie**
- Aanname
 - Relatie *social kapitaal - integratie*

Over het onderzoek (2/5)

- Doelstellingen
 - Netwerken van de RZO's in kaart brengen
 - Mogelijke processen van ontwikkeling/uitwisseling van social kapitaal doorheen de netwerken duiden
 - Relatie tot en samenwerking met lokale besturen doorlichten

Over het onderzoek (3/5)

- Onderzoeksopzet
 - RZO's in Antwerpen (1), Gent (3+1) , Sint-Niklaas (1), (Temse, Heusden-Zolder)
 - Aandacht voor
 - Betrokken personen (bestuur, achterban, doelpubliek)
 - Activiteiten
 - Relatie tot lokale besturen
 - Aspiraties

Over het onderzoek (4/5)

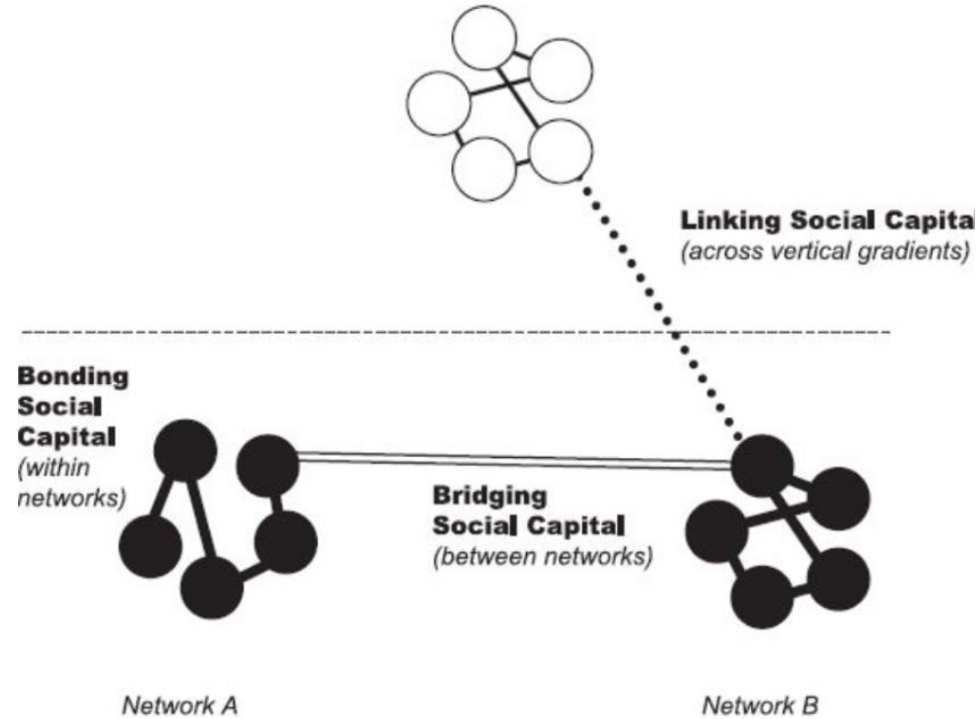
- Methodologie
 - Semi-gestructureerde interviews met vertegenwoordigers van
 - De RZO
 - Een lokale middenveldorganisatie bekend met de RZO en de politieke context
 - De lokale beleidsmakers (bv. ID, OCMW)
 - Observaties (ook uit eerder onderzoek)
 - Informele contacten

Over het onderzoek (5/5)

- Eindproducten
 - Rapport (NL)
 - Gids voor lokale besturen (NL)
 - Presentatie paper op internationaal congres (ENG)
 - A1-artikel (ENG), *in voorbereiding*

THEORETISCHE CONCEPTEN & LITERATUUR

Government representative,
nongovernmental organization (NGO),
or authority figure



Bonding, Bridging & Linking SOCIAL CAPITAL

Coleman (1990), Lin (2001), Narayan (1999), Putnam (1993, 1995),
Woolcock (1998)

Migrantenzelforganisaties

- Werken complementair (↔ parallel)
 - Nabijheid doelgroep & alternatief voor reguliere diensten (Odmalm 2004)
 - Onderhandelaar (Albuquerque et. al. (2001), Marquez (2001), Sardinha (2009))
 - Enerzijds afschermen en behouden (*bonding SC*)
 - Anderzijds 'adaptation support system' (*bridging SC*)
 - Politiek vertegenwoordiger (*linking SC*)
- ➔ MZO's duiden bestaande noden en processen van identificatie (Schrover & Vermeulen 2005)

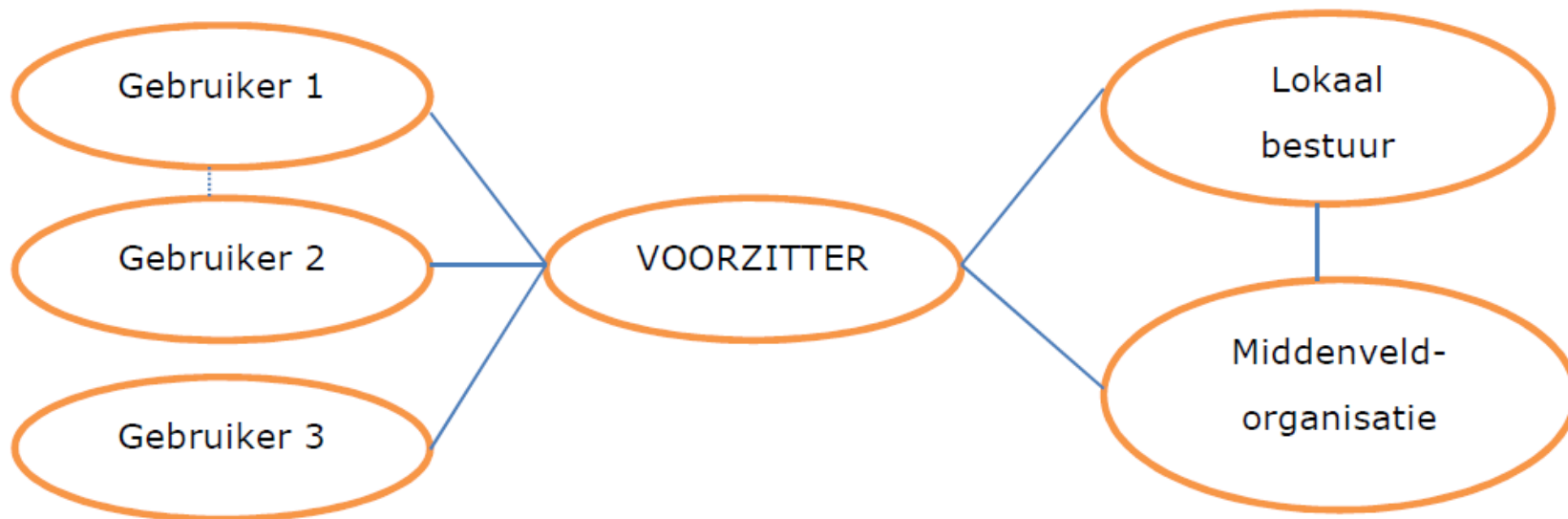
Het belang van de politieke opportuniteitsstructuur (POS)

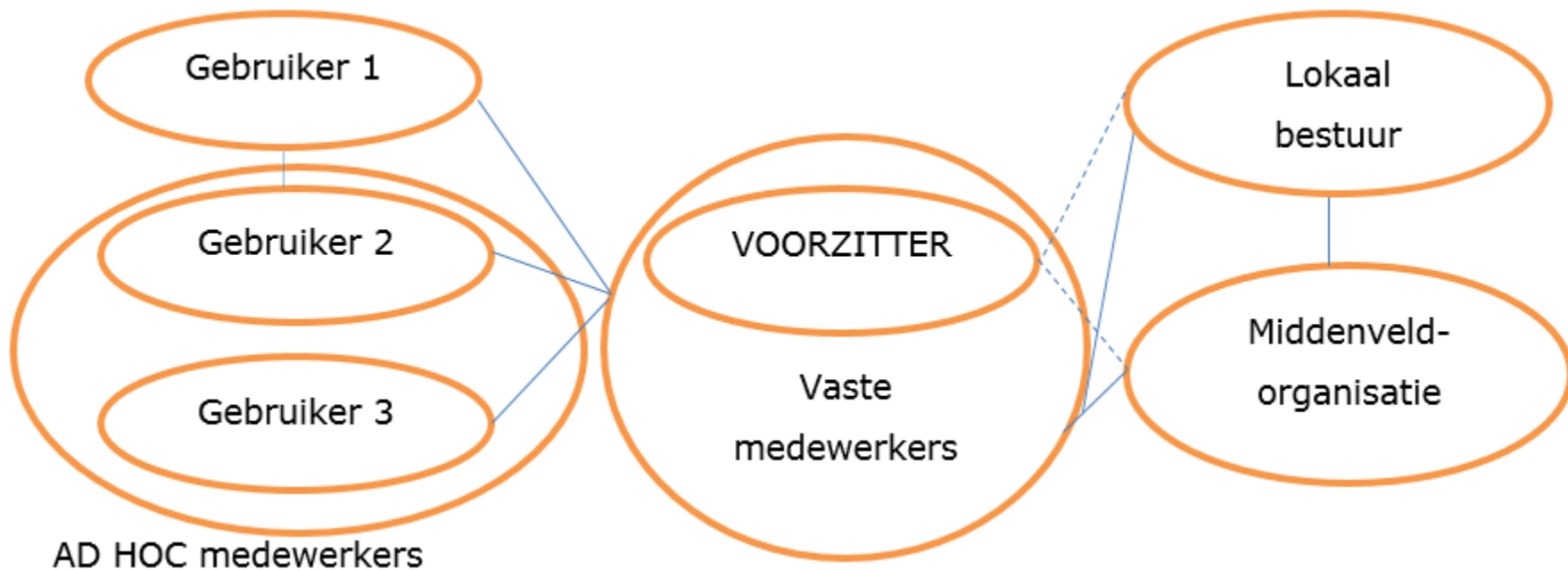
- Werking van MZO is steeds ingebed in een bepaalde context
 - Sociale, politieke, culturele, religieuze noden van groepen in diaspora
 - Kansen en drempels gecreeërd door overheden
 - Bv. via subsidiereglementen
 - Toegang tot politieke arena



RESULTATEN

RZO A

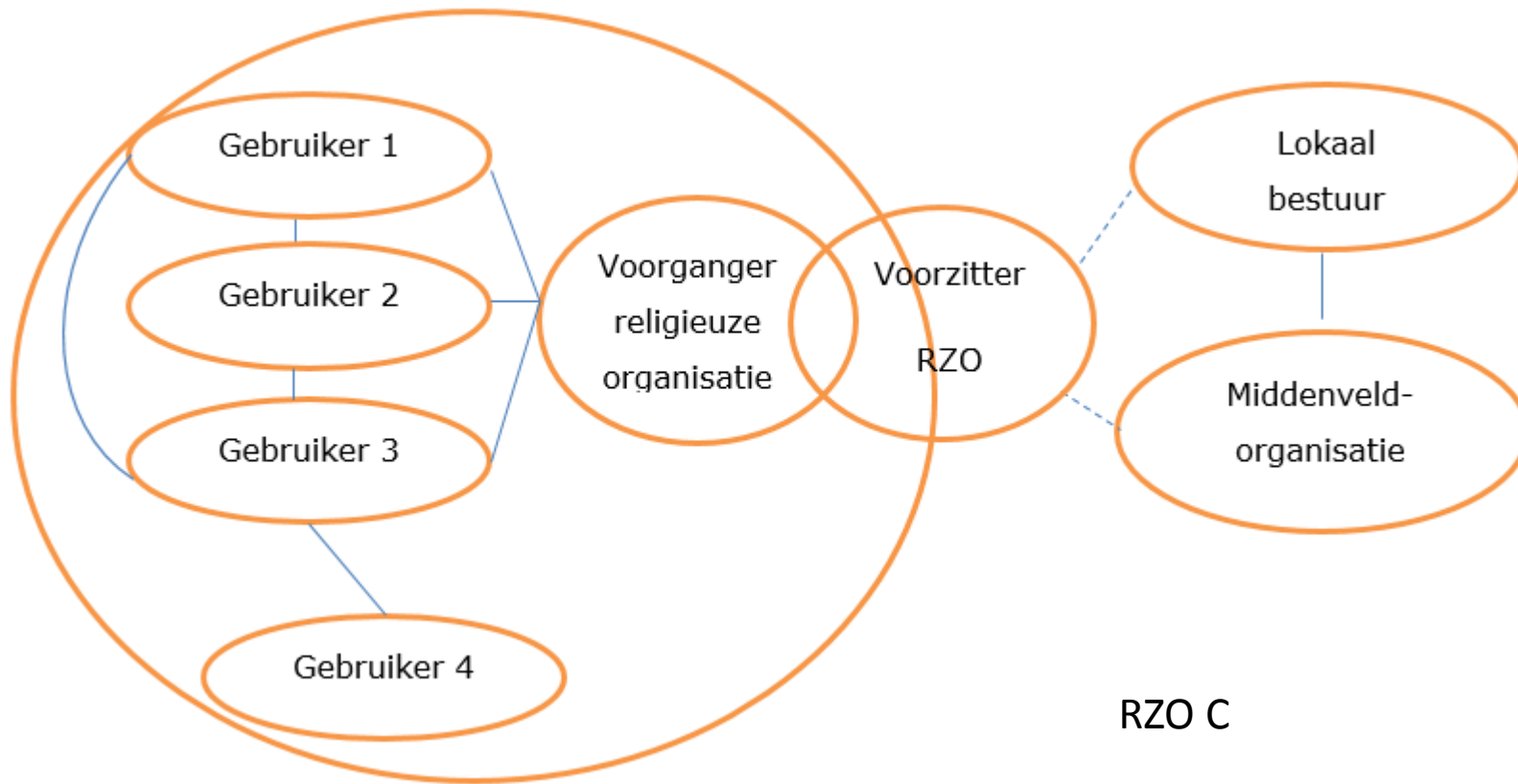




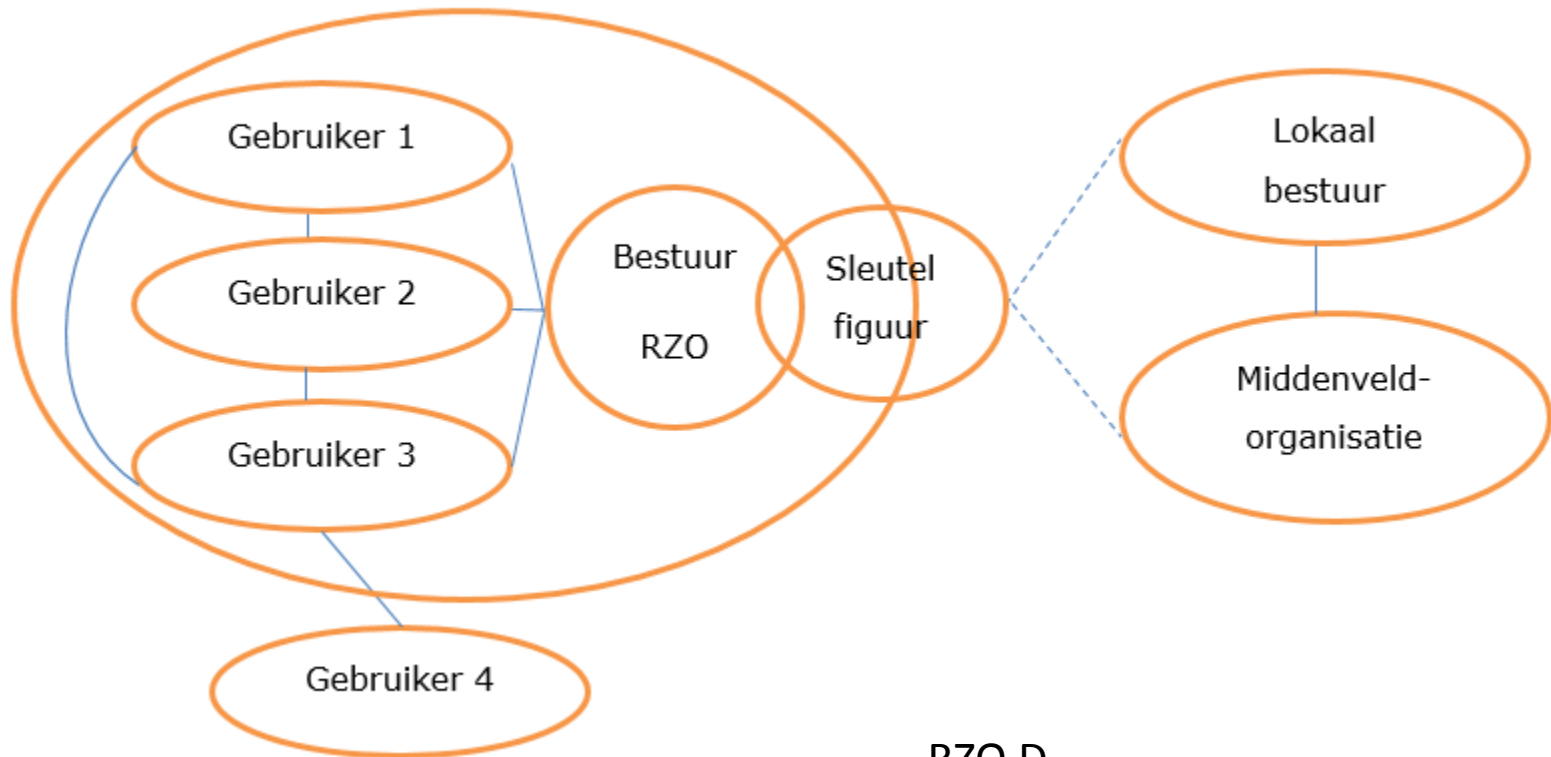
AD HOC medewerkers

RZO B

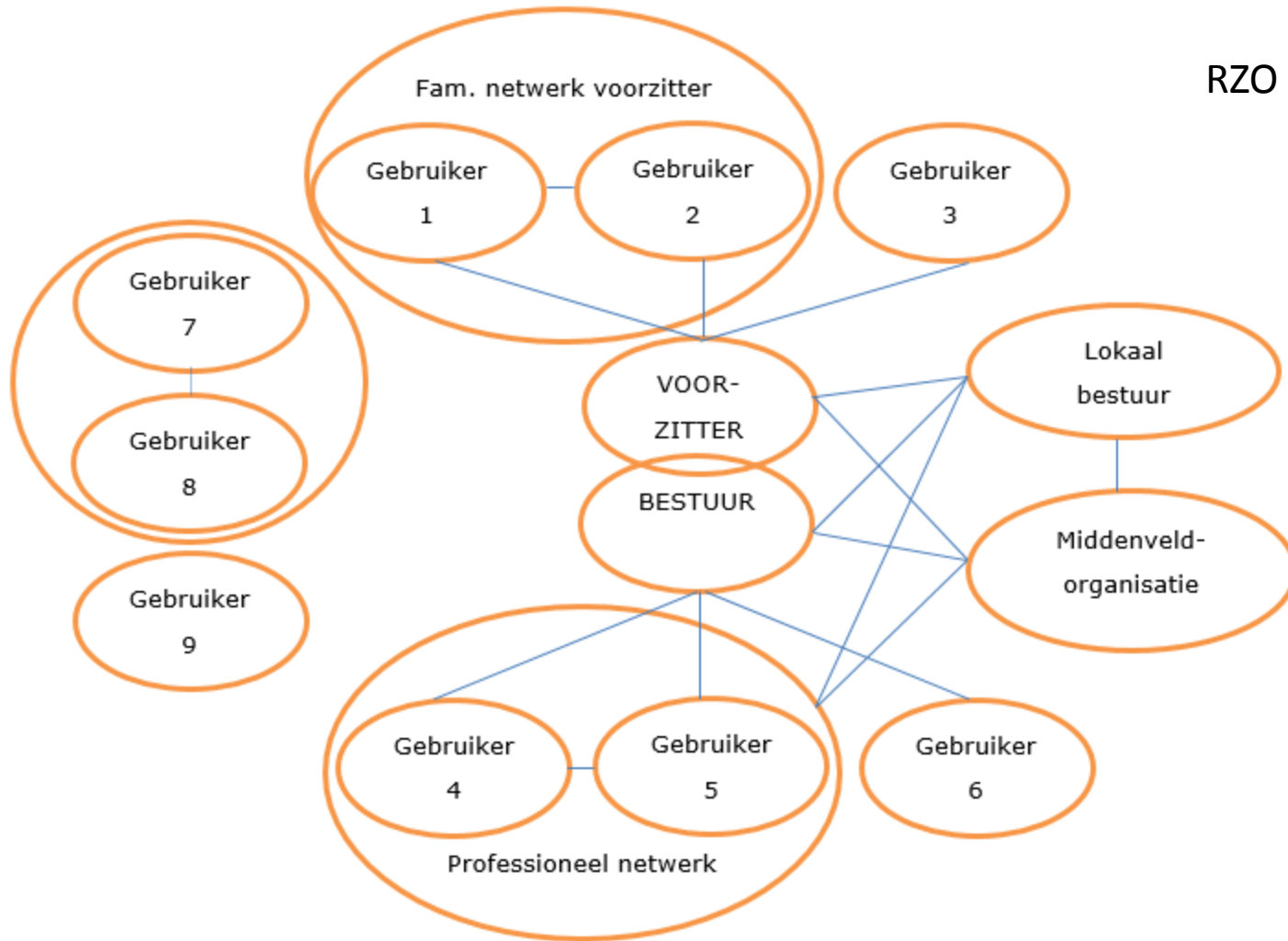
Netwerk religieuze vereniging



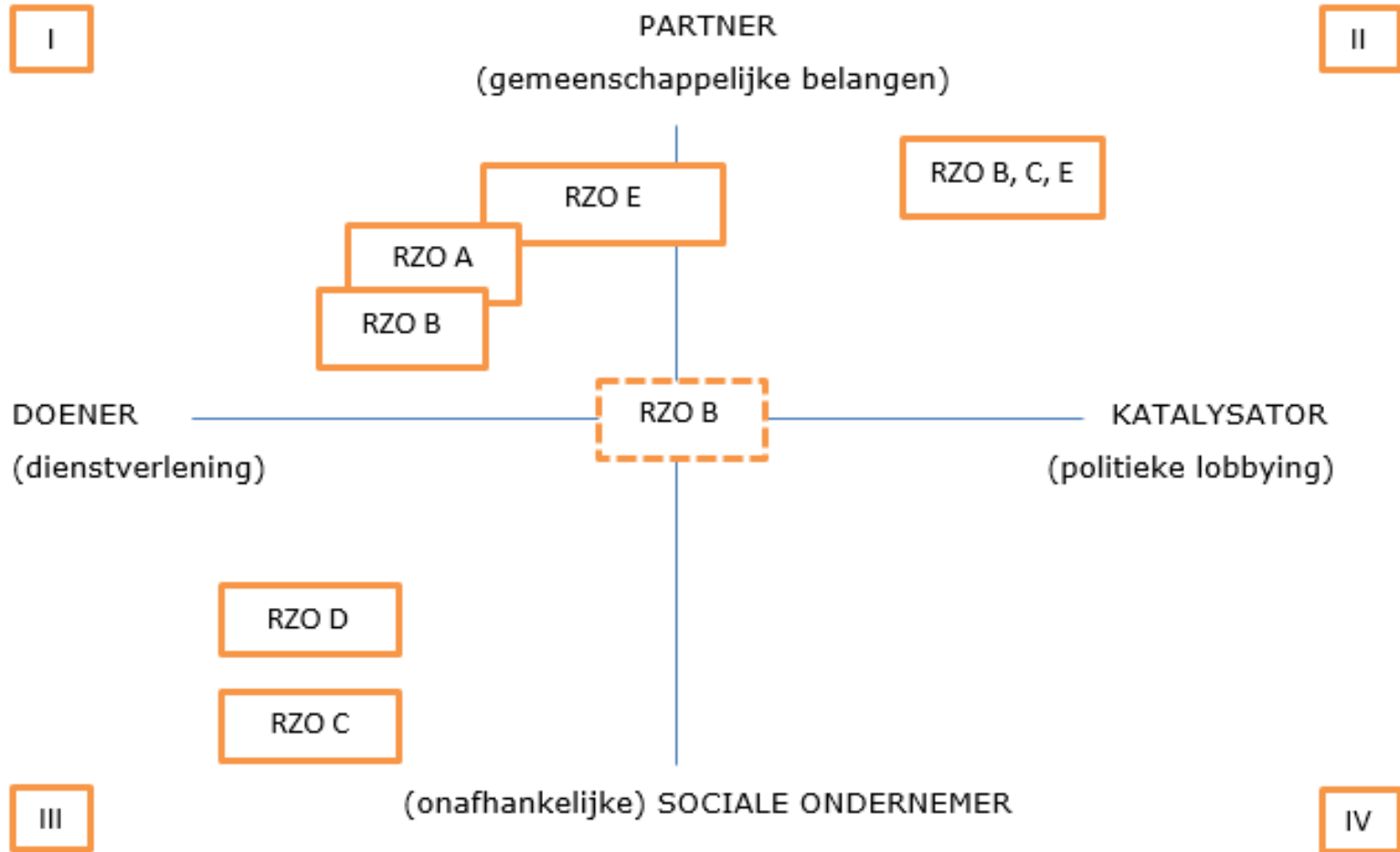
Netwerk religieuze vereniging = RZO



RZO D



Een classificatie van de RZO's



CONCLUSIES

Conclusies (1/2)

- RZO's hebben specifieke profielen, maar veralgemenend:
 - Belang van de voorzitter
 - ! Draagkracht en continuïteit van de RZO
 - ! Vertegenwoordiger-woordvoerders?
 - ! Macht van *HUBs*: informatiemakelaars en poortwachters
 - Impact van een divers bestuur op beschikbare netwerken
 - !: 'aard van de organisatie': prioriteiten van de werking?
 - Invloed van de POS
 - Toegang tot de politieke arena
 - Vnl. sociale dienstverlening: daar zitten de noden!
 - Niet alle RZO's streven actief samenwerking na

Conclusies (2/2)

- RZO's faciliteren via hun netwerken de ontwikkeling en uitwisseling van social kapitaal
- Afhankelijk van de functie die ze opnemen ten aanzien van hun achterban (doeners-katalysators) en ten aanzien van andere mpp actoren en overheden (partners-onafhankelijke ondernemers), genereren ze bonding, bridging en/of linking social kapitaal

VOOR LOKALE BESTUREN

Enkele aanbevelingen

- Bewust zijn van de diversiteit binnen het landschap aan RZO's
- Goed informeren om valkuilen te vermijden:
 - Betrokken personen (bestuur én achterban)
 - Activiteiten (= prioriteiten en indicatoren)
 - Aspiraties en verwachtingen (= richtinggevend voor aard en omvang van eventuele samenwerking en/of omkadering)
 - Netwerken in kaart brengen & positioneren op het assenstelsel
- Binnen de grenzen van mogelijkheden en verwachtingen de dialoog aangaan
 - ! RZO's zijn niet altijd de 'beste' partner: alternatieven mogelijk

➔ Fact Sheet 1 te downloaden via www.steunpuntieni.be

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen?

Joris.wauters@uantwerpen.be



**Inburgering en
Integratie**